

Sommerpatruljerapport 2020 for LOs distriktskontor i Trøndelag

Innledning

26. juni til 3. juli 2020 ble den 35. sommerpatruljen arrangert i Trøndelag. Årets patrulje ble overholdt som en ringepatrolje hvor deltagerne satt i felles kontorlokaler og ringte til ulike private og offentlige virksomheter i fylket. Dette ble i henhold til retningslinjer gitt av LOs beredskapsgruppe og FHI. Dette gjorde det mulig å få kontakt med unge over hele Trøndelag samtidig som reisevirksomhet ble begrenset. Totalt ble 126 unge arbeidstakere kontaktet. I løpet av patruljen har vi snakket med flere ungdommer som vurderer medlemskap i et LO forbund.

Sommerpatruljen gir en unik mulighet til å møte unge arbeidstakere der de er for å sikre et positivt møte med arbeidslivet. Patruljen vil også gi unge den informasjonen de trenger for å jobbe for en trygg og god arbeidsplass for seg og sine kollegaer. Dette har vært særlig viktig i år da arbeidsmarkedet har vært preget av stor usikkerhet og mange unge har opplevd å miste deltids- eller sommerjobben sin som følge av nedstegningen av Norge under Covid-19 pandemien.

Sommerpatruljen er i tillegg en viktig arena for opplæring og skoling av tillitsvalgte og unge medlemmer i LO-familien. Det skal være lav terskel for å melde seg på sommerpatruljen. Derfor kreves ingen forkunnskaper. For å sikre at deltagerne har den kunnskapen de trenger avholdes et sommerpatruljekurs. Dette kurset gikk i år digitalt med videobolker og obligatoriske nett-tester. Opplegget var også tilgjengelig for deltagere som har vært med tidligere.

Formål

LOs sommerpatrulje er en av LOs mest kjente merkevarer, og de aller fleste kjenner til hva Sommerpatruljens arbeid dreier seg om. Her informerer vi de unge arbeidstakerne vi møter om deres rettigheter og plikter i arbeidslivet, samt fordelene og viktigheten av det å organisere seg.

At sommerpatruljen skal gjennomføres er vedtatt på LO-kongressen.

“LOs sommerpatrulje er helt sentral i LOs arbeid overfor unge arbeidstakere. Sommerpatruljen sikrer unge arbeidstakers interesser og synliggjør betydningen av LOs arbeid for et trygt og godt arbeidsliv. Deltagelse i sommerpatruljen gir viktig skoling og kunnskap til framtidige tillitsvalgte. Forbundene har et særlig ansvar for å prioritere ressurser, slik at patruljen sikres bred og solid deltagelse.” - LOs 34. Ordinære kongress 2017

Vedtaket legger vekt på viktigheten av patruljen for synliggjøring overfor unge arbeidstakere, samt det ansvaret forbundene selv har tatt på seg for å bidra i gjennomføringen av sommerpatruljen.

Gjennomføring av sommerpatruljen

Årets sommerpatrulje i Trøndelag ble gjennomført som en ringepatrolje. Dette for å bidra til å redusere spredningen av coronaviruset. Det ble gjennomført ett fysisk besøk i samråd med Fellesforbundet. Vi opprettet et eget kontorlokale på Folkets hus i Trondheim hvor

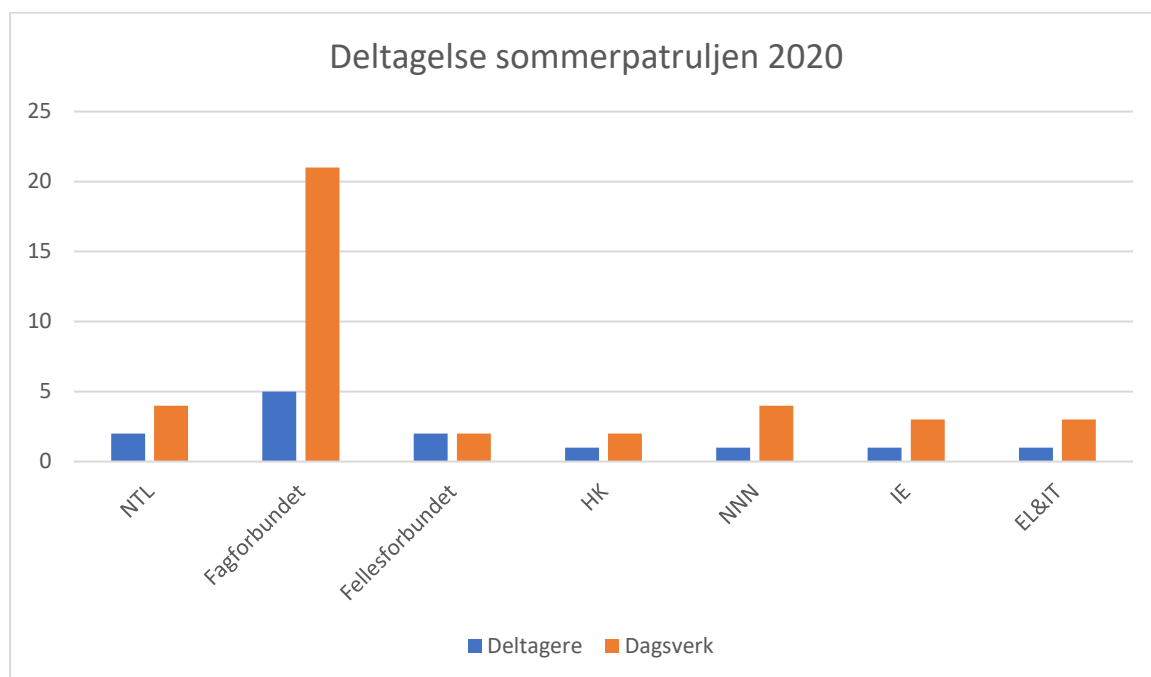
LOs sommerpatrulje i Trøndelag 2020

patruljedeltagerne kunne sitte i fellesskap og ringe rundt til virksomheter i de ulike kommunene i fylket.

Deltagelse

I alt var det 13 deltagere fordelt på syv forbund som deltok på årets patrulje. Dette utgjorde 40 dagsverk. I 2019 sendte LOs forbund 43 deltagere fra 10 forbund med en total på 188 dagsverk. Årets patrulje hadde en reduksjon antall dagsverk på 20%. I 2019 ble patruljen gjennomført over to uker, inkludert lørdag. Årets patrulje gikk over en uke, henholdsvis uke 27.

En mulig forklaring på den lave deltagelsen og dagsverk kan være tiltakene knyttet til reduksjon av smittespredning av Corona-viruset både innenfor forbundene og samfunnet som helhet.

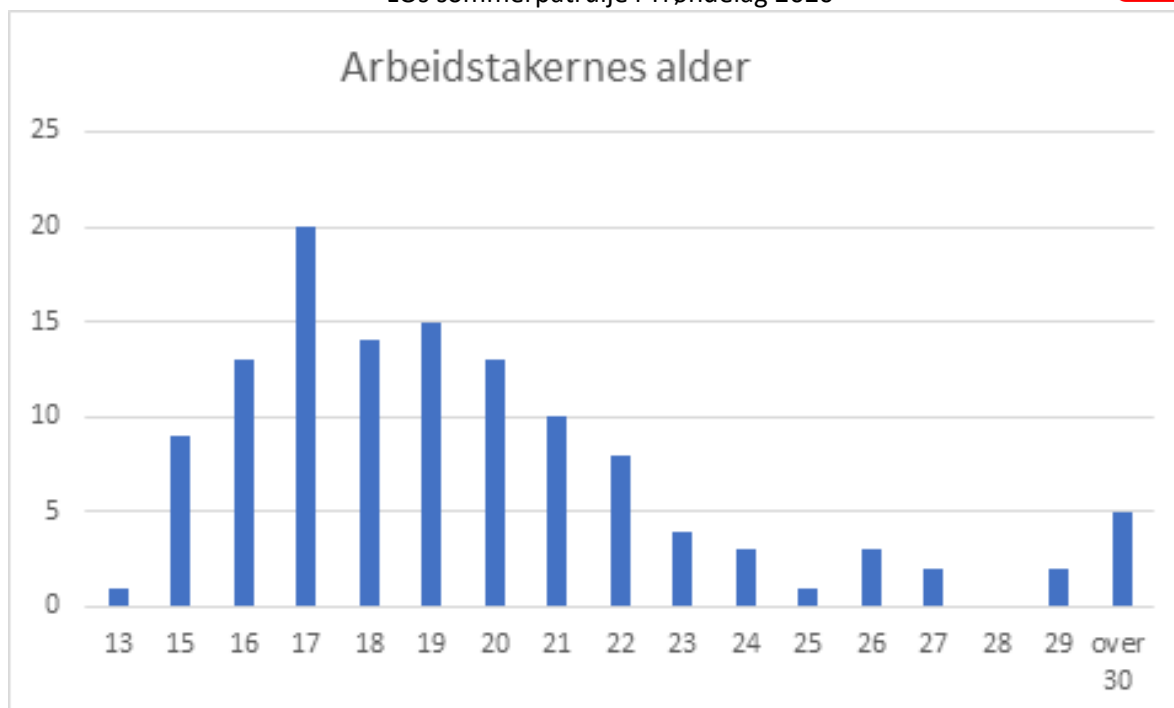

Besøk

Selv om vi ikke har møtt deltagerne ansikt til ansikt i år er det viktig å påpeke at sommerpatruljen likevel har vært viktig. Vi har i de fleste tilfellene fått positive tilbakemeldinger både fra arbeidsgiver og arbeidstaker. Det er tydelig at sommerpatruljens nærvær settes pris på og at patruljen oppleves som positivt. Dette gir et inntrykk av at sommerpatruljen oppleves som en gladpatrulje.

Da årets patrulje ble gjennomført over telefon som betyr at man hadde muligheten til å nå ut til langt flere bedrifter over kort tid, var det ikke hensiktsmessig å loggføre antallet bedrifter vi hadde besøkt. Derfor valgte vi å heller føre statistikk over faktiske gjennomførte samtaler med arbeidstakerne. Totalt ble 126 samtaler gjennomført.

Også i år har vi ført statistikk over arbeidstakernes alder. I år var majoriteten av de vi intervjuet i aldersgruppen 15-22 år. Denne gruppen er noe yngre enn fjorårets patrulje hvor majoriteten av intervjuede arbeidstakere var mellom 17 og 24 år.

Funn

Før patruljens start ønsket vi å legge særlig fokus på tre områder: overtid, verneombud og arbeidskontrakt. Dette fordi vi i tidligere år har sett at dette er noen av de mest gjennomgående bruddene og fordi mer informasjon til unge arbeidstakere om disse områdene opplevdes som et særlig behov.

1. Overtid

Under årets sommerpatruljekurs ble det lagt mye fokus på overtidsbestemmelsene. Under sommerpatruljen i 2019 ble det avdekket 110 brudd på overtidsbestemmelsene. Årets patrulje avdekket ett. Dette utgjør 0,8 prosent av alle avdekte brudd. Årsaken til denne store nedgangen i brudd på overtidsbestemmelsen stammer trolig fra det faktum at vi ikke fikk gjennomført mange besøk på serverings- og utesteder hvor 20,3 prosent av bedriftene i Trøndelag hadde brudd på overtidsbestemmelsene. Erfaringen fra tidligere patruljer er at spesielt unge og lavtlønnede grupper er spesielt utsatt for å ikke få utbetalt lønn i henhold til gjeldende lov- og avtaleverk.

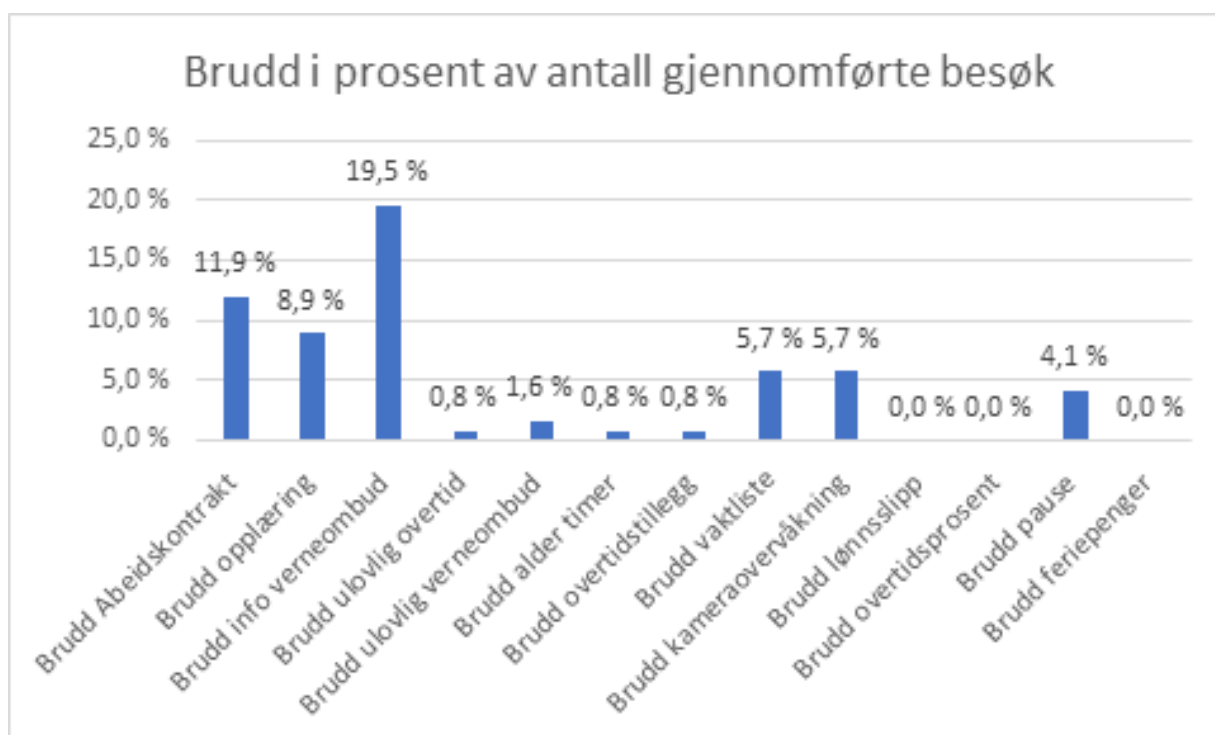
2. Verneombud

Ungdom og lavtlønnede grupper er overrepresentert i yrkesskadestatistikken. Derfor så patruljen et særlig behov for å i år også legge vekt på verneombudsordningen. Her la vi vekt på hvorvidt arbeidsplassen hadde et verneombud, om arbeidstaker hadde fått informasjon om hvem som var verneombud og hva et verneombud er og gjør. I 19,5 prosent av bedriftene ble det avdekket brudd på verneombudordningen.

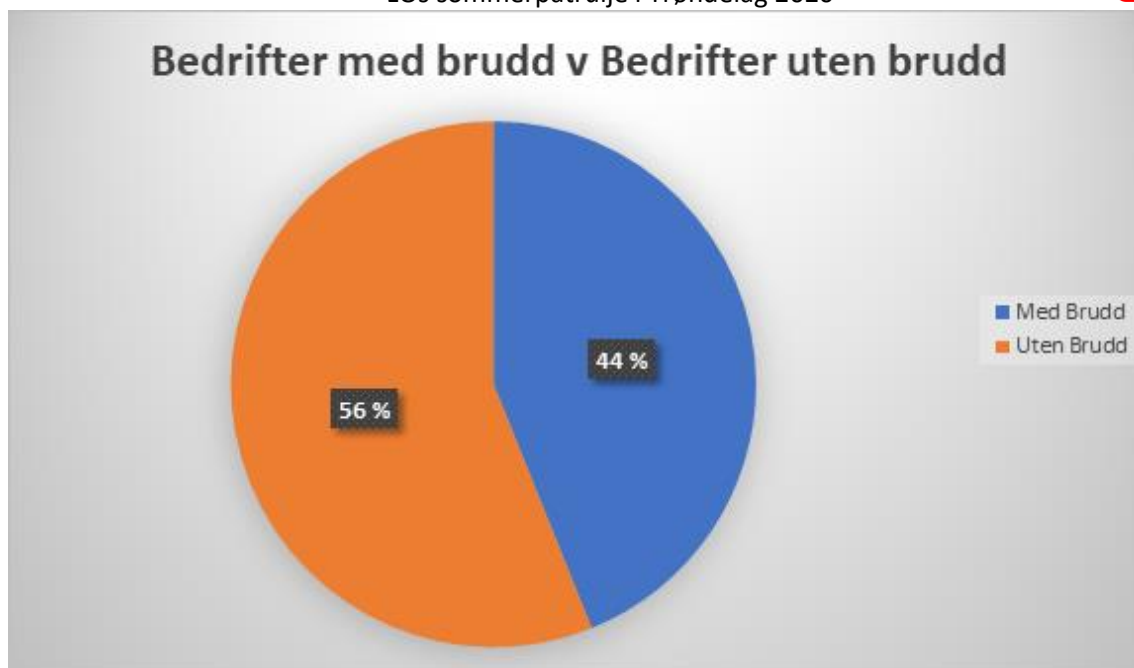
3. Arbeidskontrakt

Sommerpatruljen erfarer at mange unge ikke vet at de har rett på arbeidskontrakt og hvilke regler som gjelder når arbeidskontrakt skal være på plass. Vi opplever samtidig at flere og flere unge er klar over at de skal ha en arbeidskontrakt på plass, men er usikre på hvilke regler som gjelder.

Flere av ungdommene vi snakket med hadde ansettelsesforhold som varte opp til tre uker og hadde ikke fått kontrakt etter første arbeidsdag. Det positive var at mange unge stilte spørsmål om hva de hadde rett på og når en kontrakt skulle være på plass. På denne måten fikk patruljantene gitt god informasjon til arbeidstakerne om regelverk knyttet til arbeidskontrakt. Dette håper vi at de tar med seg videre inn i nye ansettelsesforhold.

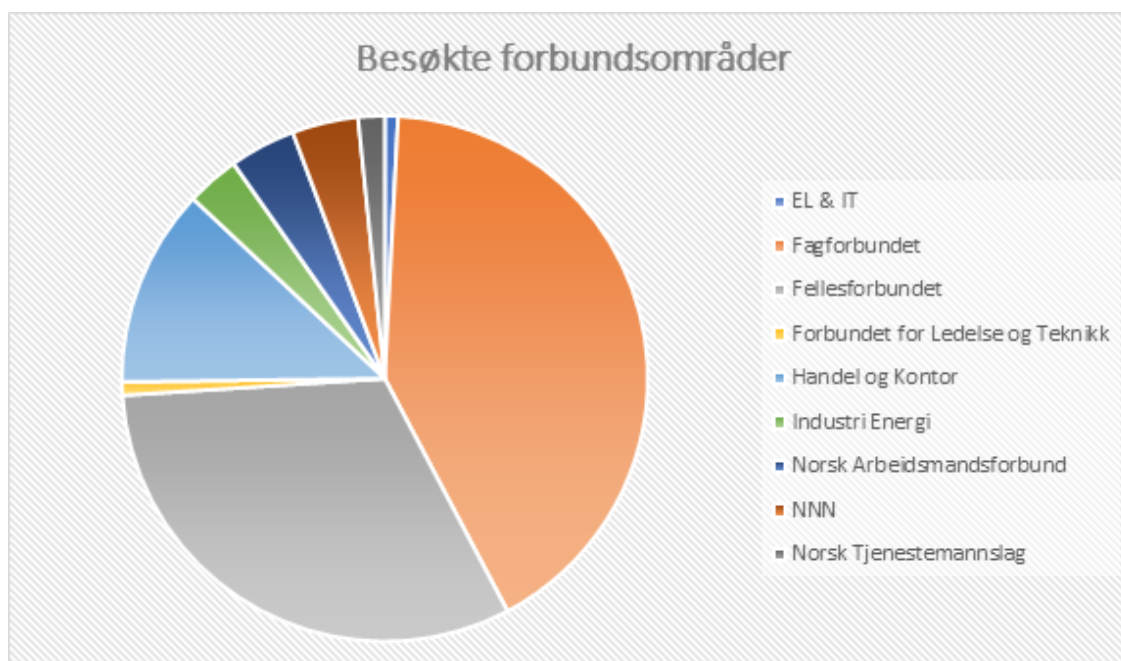
Totalt ble det avdekket brudd på 44% prosent av de besøkte arbeidsplassene. Dette er en reduksjon på fire (4) prosent fra fjorårets patrulje.

Besøkte forbundsområder

I Trøndelag har vi alltid hatt et mål om en størst mulig bredde i arbeidsplassbesøkene. For å lage telefonlistene til patruljedeltagerne har vi i år brukt telefonlister fra finnlaerebedrift.no samt listene fra forbundene. Alle forbund har i tillegg hatt muligheten til å sende inn lister over arbeidsplasser de har ønsket besøkt. Totalt har to forbund sendt inn egne lister. Av de forbundene som har sendt inn lister har de fått besøkt samtlige bedrifter.

Sommerpatruljen har hatt som mål å ha mest mulig bredde i arbeidslivet. Som et resultat av at vi i år har gjennomført besøk over telefon har dette vært noe mer utfordrende enn tidligere år. I år intervjuet vi arbeidstakere fra ni forbundsområder versus fjorårets 11.

Media

Positiv mediaomtale er viktig for LOs sommerpatrulje. På denne måten kan vi tydeliggjøre at vi er en gladpatrulje med mål om å informere arbeidstakerne. Slik er det lavere terskel for arbeidsgiver å gi oss innpass på arbeidsplassen og for arbeidstaker å gjennomføre et intervju med oss.

Samtidig er det viktig for oss å være tydelige på hvordan arbeidslivet skal være og at møtet med arbeidslivet skal være en positiv opplevelse for arbeidstakeren. Samtidig som vi skal stå på krava og informere ungdom om hvilke rettigheter de har, er det viktig å trekke frem positive trender. Dette bidrar til et positivt inntrykk av det norske arbeidslivet og av fagbevegelsen som en seriøs aktør.

I Trøndelag har vi under og rett etter patruljen vært på trykk 11 ganger, i tillegg til fem radiointervjuer og en sending på NRK Midtnytt. På ett av disse besøkene tok vi med oss Adresseavisen ut på et fysisk besøk for å snakke med to unge i sommerjobb om deres opplevelse av norsk arbeidsliv under corona.

LOs sommerpatrulje

Fant brudd hos nesten halvparten av bedriftene

LOs sommerpatrulje i Trøndelag opplevde en økning av antall brudd på lov- og avtaleverket i arbeidslivet.

ARBEIDSLIV
SINIS HENDSEL

Nær 500 bedrifter ble kontaktet, og hos 41,9 prosent av bedriftene ble det rapportert brudd på lov- og avtaleverket.

Og i år manglet halv 14 prosent arbeidstakerne. Det var også en del ungdomstøtte som ikke fikk tilstrekkelig opplæring til det

arbeidet de er satt til å gjøre. Manglende informasjon om virksomhet og manglende informasjon om kompetanseutvikling på arbeidsplassen er også en gjenganger, sier LO-ungdomstøtte i Trøndelag.

Det var også en økning i antall brudd på lov- og avtaleverket i arbeidslivet.

Martin Morken, LO-ungdomstøtte i Trøndelag

sokretar i Trøndelag, Martin Morken, i en pressemelding.

Det er synd

LO er vi opprørt av at unge arbeidstakere og arbeidsgivere har fått en plattform og rettigheter. Dette er en av hovedgrunnene til sommerpatruljen. Derfor synes vi det er bakslaget, at over 40 prosent av de bedriftene vi har snakket med har brudd på lov- og avtaleverket, sier Morken i pressemeldingen.

Han opplyser at det som er spesielt med tallet er at man nå har endelig fått fagbevegelsen på rett plass i arbeidslivet.

etter i denne fremover, sier Morken.

Ikke som tidligere år

I pressemeldingen står det også at LOs sommerpatrulje i Trøndelag måler seg annerledes enn tidligere år. Grunnet koronaviruset ble nemlig oppgavene videreført utgjort et stort del av sommerpatruljen. Det ble lagt ned mye arbeid i å hjelpe ungdom til bedrifter i hele Trøndelag, og man måket da med ungdom i sommerjobb om hvordan de hadde det.

www.meldingpressenett.no/2020/07/01/

135 år har sommerpatruljen gitt trygghet i sommerjobben

LO Trøndelag har startet sin årlige sommerpatrulje for å hjelpe og informere ungdom og deres arbeidsgivere om sine arbeidsrettigheter.

NYHETER

PUBLISERT: 01 JULI 2020 08:02
SIST ENDRET: 01 JULI 2020 08:02

Skal være glad-patrulje

— Hovedmålet vårt er å være glad-patrulje. Vi ønsker mest å informere ungdom og arbeidsgiver, og støtte dersom det skulle være noen mangler, sier Martin Morken.

Tilbakemeldinger

LOs regionskontor mottok følgende tilbakemeldinger fra deltagerne etter patruljens slutt:

- Det digitale rapporteringssystemet var for innviklet og fungerte dårlig. Dette er viderefremidlet til de som jobber med systemet og vil bli utbedret til neste år.
- Det digitale kurset burde vært mer interaktivt.
- Telefonlistene hadde mange feil og deltagerne brukte mye tid på å finne telefon nr. til de aktuelle avdelingene.

LOs sommerpatrulje i Trøndelag 2020

Evalueringer

LOs regionskontor har følgende anbefalinger til Sommerpatruljen i 2021

- Forbundene bes om å sende ut informasjon til unge medlemmer om at de kan delta på sommerpatruljen dersom situasjonen i Norge tillater dette neste år.
- Det legges opp til mer sosialt opplegg med en samling i løpet av patruljen.
- Avholde patruljen en uke senere, altså i uke 28 eller 29 da mange unge ikke begynner i sommerjobben før dette.
- Se på muligheten- og behovet for å utvide patruljen til to uker.

Med vennlig hilsen LO i Trøndelag

Kristian Tangen, regionleder

Martin Morken, ungdomssekretær

